

Scenariusz zajęć do realizacji w instytucjach kultury

Dotyczy etapu edukacyjnego: IV-VI

Scenariusz realizuje założenia nowej podstawy programowej dla II etapu edukacyjnego.

1	Temat zajęć (6h dydaktycznych)	<p style="text-align: center;"><u>Życie w dawnej zagrodzie wiejskiej</u></p> <p>Jak żyło się ludziom na wsi w wieku XVIII-XIX? Do czego służyły żarna, stęp i spichlerz? Codzienne zajęcia w wiejskim obejściu-ćwiczenia praktyczne. Wykonujemy zabawkę z naturalnych materiałów. Obraz wsi polskiej w literaturze i malarstwie.</p>
2	Cele ogólne	<p>Celem zajęć jest przybliżenie obrazu życia codziennego w dawnej wsi śląskiej w warunkach zbliżonych do naturalnych - z wykorzystaniem zbytków i eksponatów ze skansenu opolskiego a także wzbudzenie zainteresowania problematyką życia na wsi oraz umożliwienie kontaktu z wybranymi zajęciami w dawnym gospodarstwie.</p> <p>W pierwszej części zajęć dzieci poznają życie mieszkańców wsi od narodzin aż do śmierci. Ukazane zostaną najważniejsze wydarzenia jak chrzest, roczek, pierwsza komunia, małżeństwo itp.</p> <p>W dalszej części zajęć uczestnicy lekcji zostaną poprowadzeni do jednej z zagród na terenie muzeum, gdzie będą mogli spróbować własnych sił w typowych domowych czynnościach przy użyciu zabytkowych narzędzi i przedmiotów.</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznaje aspekty życia codziennego wiejskiej ludności na Śląsku, - kształtuje ciekawość poznawczą; - kształtuje wrażliwość i gust estetyczny; - rozwija zainteresowanie historią regionu i różnymi dziedzinami sztuki; - poznaje lub bogaci słownictwo związane z gwarą, słownictwo archaiczne; - poznaje przedmioty codziennego użytku wykorzystywane w XVIII-XX wieku, - identyfikuje zabudowania oraz określa ich rolę w gospodarstwie
3	Cele szczegółowe (określające umiejętności uczniów jakie nabędą w ramach zajęć)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie podstawowych pojęć: żarna, żuraw, maselnica, itp; - zna podstawowe przedmioty wykorzystywane w domu i obejściu; - dowiaduje się jak wykorzystywane były siły i zasady fizyki w przedmiotach typu: żarna, pralka – efekt podciśnieniowy, prasa do soków, kowalstwo ; - obserwuje wykorzystanie różnych rodzajów sił i ruchu;

		<ul style="list-style-type: none"> - zapoznaje się z wyposażeniem izby i rozmieszczeniem mebli, - zapoznaje się ze szczególnymi miejscami w domu np. piecem, wycugiem, rozumie znaczenie tych miejsc, - ćwiczy praktycznie ; mieli w żarnach, wyciska sok z owoców, pierze w drewnianej pralce –wykonuje czynności domowe; - poznaje zabawy dzieci wiejskich; - doskonalą umiejętności skutecznego komunikowania swoich spostrzeżeń i opinii; - kształtuje gotowość do uczestnictwa w kulturze.
4	Metody i techniki pracy –służące osiągnięciu efektów opisanych w celach szczegółowych	<ul style="list-style-type: none"> - prelekcja; - pokaz prezentacji multimedialnej, - pogadanka heurystyczna; - wycieczka po plenerach muzealnych, - zwiedzanie obiektów znajdujących się na terenie muzeum z komentarzem : w przypadku niepogody –prezentacja makiety z rozmieszczeniem budynków w układzie wsi) - giełda pomysłów; - zajęcia praktyczne – zasady użytkowania przedmiotów, wykorzystanie instrukcji ustnej, ćwiczenia w percepcji słuchowej - pokaz eksponatów i kontakt bezpośredni z eksponatami; - obserwacje w przyrodzie, - rozmowy i dyskusje ukierunkowane - zabawa w grupach, - warsztaty
5	Materiały dydaktyczne oraz środki (np. prezentacje, teksty, karty pracy, słuchowiska, filmy, nagrania itp.)	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja multimedialna , - fotografie, - eksponaty muzealne, - przedmioty użytkowe, - stroje, - zabawki, - stół codzienny i świąteczny , - meble i inne wyposażenie izby, - nauka piosenki i tańca
6	Przebieg zajęć Opis, jak powinny wyglądać warsztaty-może być np. z podziałem na wstęp, część główną i końcową. Powinien zawierać takie elementy jak: <ul style="list-style-type: none"> - sformułowanie problemu, - zmotywowanie do pracy nad jego rozwiązaniem z pomocą różnorodnych metod i technik pracy (im bardziej zróżnicowane zadania, tym lepsze efekty kształcenia) ukierunkowanych na odkrywanie, przeżywanie, analizowanie, dociekanie, dyskusję, zabawę, doświadczenie, eksperyment... - rozwiązanie problemu - wspólne podsumowanie zajęć - końcowe uznanie wspólnych osiągnięć 	<p>I. Wstęp:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie do tematyki zajęć :rozmowa o rodzinie, przodkach, współczesnym życiu codziennym , zajęciach poszczególnych domowników; <p>sformułowanie problemu: Jak dawniej żyło się ludziom na wsi?</p> <p>II. Faza realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmowa na temat rodziny: jakie role mają poszczególni domownicy, jakie celebrowane są uroczystości i rocznice, - pogadanka o najważniejszych wydarzeniach w życiu mieszkańca XIX-wiecznej wsi : chrzest, roczek, pierwsza komunia, małżeństwo <p>- spacer po plenerach muzealnych - oglądanie budynków w ich naturalnych rozmiarach, zapoznanie z ich wyposażeniem, (w zależności od pogody i możliwości czasowych).</p> <p>-zapoznanie z pracą kowala –zwiedzanie wyposażenia kuźni i specyfiką jego pracy, oglądanie pokazu np. wykuwania podkowy,</p> <p>- zajęcia warsztatowe - pokazy kulinarne: mielenia mąki w</p>

		<p>żarnach, wyrobu kaszy w stępie, prania na tarze i w pralce mechanicznej, maglowania i prasowania pościeli;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonywanie ozdób : wycinanki do szaf i pótek, - wykonanie zabawek, drobnych przedmiotów ze słomy ,trzciny, patyczków i innych naturalnych elementów <p>Uwaga: uczniowie sami wybierają rodzaj pracy zgodnie z upodobaniami i możliwościami i preferencjami.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia umuzykalniające - nauka piosenki ludowej, przyśpiewek połączona z tańcem ludowym(bezpośredni kontakt z muzyką ludową <p>III. Faza końcowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konkurs sprawnościowy - toczenie obręczy od koła starego roweru, ciuciubabka, skakanie przez powróż, szukanie cukierków w stogu siana. <p>Rozmowa podsumowująca - wnioskująca: jak żyło się ludziom na wsi sprzed 2 -3 stuleci, jaka była rola tradycji, ustalonego i pielęgnowanego przez wszystkich porządku w rodzinie ,jake trudy życia codziennego musiały pokonywać dzieci ,czy w ich przypadku można mówić o sielskim dzieciństwie ?</p> <p>Odwołanie do tekstów kultury : obrazy np. Chełmońskiego Axentowicza ,Gieryskiego , utwory literackie.</p>
7	<p>Opis treści podstawy programowej realizowanych w ramach zajęć</p> <p>(z rozróżnieniem na przedmioty humanistyczne, matematyczno-przyrodnicze, uczniów zdolnych oraz uczniów z dysfunkcjami /trudnościami w nauce, a także uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych)</p>	<p>Edukacja polonistyczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój umysłowy w zakresie wypowiedzania się; - dbałość o kulturę języka; - uczestnictwo w zabawie teatralnej, <p>Edukacja plastyczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyrażanie własnych uczuć i myśli w różnych formach plastycznych; - tworzenie przedmiotów charakterystycznych dla sztuki ludowej regionu. <p>Edukacja społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współdziałanie z rówieśnikami i dorosłymi; <p>Edukacja techniczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobór materiałów i wykonywanie modeli z tworzyw naturalnych, - utrzymywanie ładu i porządku w miejscu pracy. <p>Edukacja historyczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kształcenie myślenia przyczynowo - skutkowego <p>Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w wycieczce - zabawy ruchowo-taneczne - ćwiczenia oddechowe ,śpiew
8	<p>Opis miejsca realizacji zajęć</p> <p>z uwzględnieniem warunków jakie muszą być spełnione w czasie zajęć, tzn. strefy socjalnej, sposobu realizacji zajęć w razie niepogody, dostępu dla osób niepełnosprawnych, itp.</p>	<p>Sala muzealna, sala do zajęć dydaktycznych z przygotowanymi eksponatami , plenery muzealne, budowle ;</p> <p>Sale dostosowane dla osób niepełnosprawnych , z zapleczem sanitarnym oraz miejscem na spożywanie posiłku .Miejsce do spożycia posiłku.</p>

10	<p>Liczba uczniów, którzy mogą jednorazowo wziąć udział w zajęciach (wraz z uzasadnieniem)</p>	<p>- Maksymalnie w zajęciach weźmie udział 45 uczniów z podziałem na grupy ok. 20-25 osobowe. Uzasadnienie: Zapis z podstawy programowej: „Wskazane jest, aby edukacja w klasach IV-VI szkoły podstawowej odbywała się w zespołach rówieśniczych liczących nie więcej niż 26 osób”.</p>
----	---	---